

Notranjec

Izhaja vsako soboto in velja po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K. Posamezne številke po 10 v. Na naročbe brez denarja se ne oziramo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani Breg šte. 12.

GLASILO

POLITIČNEGA IN GOSPODARSKEGA DRUŠTVA
ZA NOTRANJSKO V POSTOJNI.

Inserati se računajo za celo stran 36 K, za $\frac{3}{5}$ strani 25 K, za $\frac{2}{5}$ strani 18 K, za $\frac{1}{5}$ strani 9 K, za $\frac{1}{10}$ strani 5 K. Pri večkratni objavi primeren popust. Mala naznanila po 20 vin. od petit-vrstice.

Lepo priznanje.

Klerikalci se skušajo prati. Na Notranjskem se jim je edino v Št. Petru zdelo varno. Tja se je šel klerikalni posl. Žitnik zaganjat v „Notranjca“. Njegov govorček pač ni nevaren. Popisal ga je sam v „Slovincu“. Za nas pa ni bil nezanimiv.

Žitnik je namreč povedal, zakaj so klerikalci zapustili brezpogojno stališče splošne in jednake volilne pravice, za katero so se 4 leta bojevali z obstrukcijo. „Vlada je izjavila, da za deželne zборе ne dovoli splošne in jednake volilne pravice. Mi bi torej vsaj še šest ali več let butali z glavami ob zid, ko bi zavračali vsako drugo volilno reformo. Obstrukcija bi še dolgo let ne izginila...“ tako priznava Žitnik. Da, da, klerikalna obstrukcija je bilo prismojeno butanje ob zid! Pa če bi ti Žitniki že bili butali ob zid svojim lastnim glavam v škodo — nič bi ne rekli, a škodovali so kranjskemu prebivalstvu, t. j. njega večini — kmetu, za kojega je deželni zbor najvažnejša korporacija. Pri tem pa le še opominjamo, da je vlada poprej še desetkrat odločneje izjavljala to, kar je Žitnike spravilo pod klop, da namreč ne mara splošne jednake volilne pravice za deželni zbor. Vedoma so torej spravljali kmeta v neizmerno škodo. In tak Žitnik se potem še v nas zaganja, če pišemo, da je klerikalna politika škodljiva ljudstvu.

Opravičevati se je hotel mož slabe vesti — Žitnik tudi zato, ker se je njemu in tovarišem očitalo, da so izdali slovensko narodno stališče, ker so za vselej hoteli utrditi stališče Nemcev v kranjskem deželnem zboru. Rekel je: saj bi potem, ko bi prišlo 10 Slovencev več v zbornico lahko po svoji volji premenili zopet volilni red. Omenil je celo naravnost, da bi to storili, da Nemce spravijo ob mestni mandat Kočevje-Ribnica. — Mi tudi prav dobro vemo ceniti, kaj bi lahko bila četrta kurija ob pošteni razdelitvi mandatov: bila bi pot k splošni, jednaki volilni pravici. Danes je treba za premembo volilnega reda navzočnosti

$\frac{3}{4}$ poslancev, — Nemci danes lahko onemogočijo vsako reformo s tem, da jih ni v zbornico. Če bi se ustanovila nova kurija — pošteno razdeljena med one, ki danes sploh nimajo volilne pravice! — bi Nemci ne imeli več onevažne tri-četrte. Dr. Žitnik, kako pa je bilo zadnjič? Ali se spomnite, da se je predložil predlog, da naj bo odslej treba navzočnosti $\frac{4}{5}$ poslancev za vsako premembo volilnega reda? Ta predlog je bil stavljen zato, da Nemci takoj lahko onemogočijo, da se jim vzame le en sam mandat, tedaj tem bolj, da onemogočijo vselej lahko splošno, jednako volilno pravico. Tako kupljena nova kurija ne bi bila nobena pot k splošni, jednaki volilni pravici! In klerikalci ste bili pripravljeni glasovati za nemški predlog o $\frac{4}{5}$! Tu je tudi izdajstvo. Združeni z Nemci ste hoteli za vselej še bolj utrditi in priznati nemške mandate. V Št. Petru pa je Žitnik, ko je opravičeval zavoženo politiko svojo, govoril neresnico, ko je obetal, da bo „narodna večina“ mogla kaj premeniti. Sam je hotel namreč v zbornici glasovati za predlog, ki bi to onemogočil isti — narodni večini.

Politične vesti.

Shodi narodno-napredne stranke so se vršili pretekli teden v Kranju, Novem mestu in v Šiški. Povsod se je odločno obsojalo izdajstvo klerikalcev glede štajerskih in koroških Slovencev. Shodi so se izrekli za splošno, jednako volilno pravico. Tudi klerikalci so imeli v nedeljo par shodov. Govorili so župniki in kaplanje. V Šentpetru je imel shodek dr. Žitnik. Drugam na Notranjsko se ne upa na javen shod.

Politično društvo „Naprej“ v Celju je dne 22. t. m. sklicalo v Celju javen shod, na katerem naj bi se določili kandidati za izpraznjene državno- in deželno-zborske mandate mesto umrlih poslancev Žičkarja in Berksa. Oglasilo se je kar več mož, ki bi bili radi poslanci. Z Dunaja se je pripeljal predsednik neke po-

družnice nemškega katoliškega „šulferajna“ neki Pukl. Programa pri svoji nadutosti in omejenosti seveda nima, pač pa z donečim glasom pripoveduje o svojih „zaslugah“. Ta klerikalni možak pač trpi na neznanski domišljavosti, pri tem pa je vzgled tistih mož, ki imajo velika usta, v glavi pa nič. Za Celjane silno slabo znamenje je, da takim neresnim prikaznim ne pokažejo precej vrat. Kaj takega, kar je govoril Pukl, niti na Kranjskem, kjer imamo vendar trdne želodce, ne prenesemo. Ta Pukl se je namreč upal povedati v Celju zbranim možem, da bo kot poslanec silno veliko dosegel, ker bodo imeli pred njim hud rešpekt, kajti že, ko je kot pisatelj (dejal je „koncipijent“, kar pa ni bil) prišel včasih v ministrstvo, so mu tam ponudili stol. In čujmo! Na Puklovo klobaso ni prišel v Celju odgovor: „Tam so vrata“, ampak pustilo se ga je na resnem shodu otrobe vezati. Oglasilo se je še nekaj kandidatov, a celjski shod se ni izrekel za nobeno kandidaturo. Tačas pa si Šušteršičev prijatelj dr. Korošec pripravlja sijajno zmago, in v istem zelenem Štajerju, ki bo po klerikalni krivdi pri volilni reformi ogoljufan, bo prodril — klerikalec. Morda si po tej volitvi pomanejo naši štajerski bratje oči in spoznajo, da tista sloga, ki zdaj vlada na Slov. Štajerskem, ne pomeni nič drugega, kot narodno spanje in veselje klerikalcev.

Na shodu političnega društva „Naprej“ se je po poročilu urednika Spindlerja sklenilo osnovati „Narodni svet“ za Slovenski Štajer. Ta prelepa misel naj se kar najhitreje uresniči. Vendar naj se premisli, da je „Narodni svet“ vse kaj drugega kot navadna

društva. Če niso njegovi voditelji voljni, ga resno, požrtvovalno in premišljeno voditi, je bolje, da — počakamo. Narodni svet je organizator in voditelj vsega drobnega narodnega dela. In drobno delo je včasih težje kot velepolitika.

Poslanska zbornica ima zopet seje. Nemški agrarni poslanec Zuleger je stavil predlog v katerem se vlada pozivlja, da zapre srbsko mejo za živinski uvoz. Za ta predlog so glasovali tudi Slovani, vendar so hudo napadli Nemca, ki se je zasmehljivo izražal o Srbiji. Tudi odsek za volilno reformo zboruje. Vrše se kompromisna pogajanja s Poljaki in Nemci. Gauč ponuja Nemcem še 10 mandatov, da bi glasovali za volilno reformo. Tudi Poljaki naj še nekaj dobe. Za Slovence, za katere „posreduje“ dr. Šušteršič z Žitnikom, se nihče ne zmeni, češ da bodo ti ljudje itak glasovali za vladni predlog, naj bo že ugoden za Slovence ali ne.

Volitve bodo začetkom maja na Ogrskem in Hrvatskem. Na Ogrskem je velikanska zmaga Košutovcev gotova. Na Hrvatskem pa se bore 4 stranke: madjaroni, čista stranka prava, seljačka stranka in „združena opozicija.“ V slednji so združeni Srbi in Hrvati, smer pa dajejo tej stranki naprednjaki. Ta stranka ima na praporu splošno, jednako volilno pravico. V njej so združeni vsi boljši elementi hrvatski in srbski. Od zjedinjenih Hrvatov in Srbov, ki se bojujejo za svobodo Hrvatske, za pošten sporazum z Madjari, za odpravo gnilih in korumpiranih javnih razmer na Hrvatskem, pričakuje Hrvatska boljših časov. Med kandidati združene hrvatske in srbske opozicije naha-

Listek.

Tri smrti.

Prosto po Tolstoju.

(Dalje.)

„Kako ti je, dragica?“ jo vpraša mož, pristopivši k vozu še s polnimi usti. „Vedno isto vprašanje“ si misli bolnica, „in zraven še je!“ „Tako, tako!“ je mrmrala skozi zobe. „Veš, ljuba moja, jaz se bojim, da ti bo popotovanje v takem vremenu škodovalo, in Edvard Ivanovič tudi tako misli. Ali bi ne obrnili?“ Jezno je gledala in molčala. „Vreme postane lepše in tudi pot bo morebiti boljša in zate bi bilo boljše; peljali bi se potem vsi skupaj.“ „Oprosti! Če ne bi poslušala tebe, bila bi sedaj v Berlinu in popolnoma zdrava.“ „Kaj storiti, angelj moj? ... Ni bilo mogoče ... to veš. A če bi ostala sedaj še en mesec, bi si lepo opomogla; jaz bi opravil svoje opravke, vzeli bi seboj otroke ... „Otroci niso bolni, jaz ...“ „Pa pomisli, ljuba moja, če se med potjo poslabša tvoje zdravje v tem vremenu ... saj doma bi bila ...“ „Doma, doma umreti!“ se je razjarila. Beseda „umreti“ jo je prestrašila. Proseče in vprašujoče pogleda soproga. Soprog je pobesil oči in molčal. Bolnica je nakrčila hipoma ustne kakor otrok

in solze so ji stopile v oči. Soprog si je zakril oči z robcem in tiho odšel od voza. „Ne, jaz grem!“ reče bolnica, pogleda proti nebu in sklene roke ter začne šepetati posamezne besede. „Moj Bog! Zakaj neki?“ govori in solze ji lijo iz očí. Dolgo in goreče je molila. Njene prsi pa je tesnil isti bolesteni krč kakor preje; nebo, polje, cesta so bili ravnotako pusti in temni, ista jesenska megla je padala, a brez prenehanja, nič hitreje, nič počasneje na cestno blato, strehe, vozove in kožuhe voznikov, ki so se glasno in veselo razgovarjali, vpregali vozove in mazali kolesa ...

* * *

Kouji so bili že vpreženi, kočijaž pa se je še obotavljal. Šel je v vozniško sobo. V sobi je bilo grozno vroče, puščobno in dušljivo, dišalo je po pečenem kruhu, zelju in ovčjem mesu. V sobi je bilo nekaj voznikov; kuharica je imela opraviti pri peči, na peči pa je ležal bolnik, zavrt v kožuh. „Stric Fedor! Stric Fedor!“ kliče mladi kočijaž v kožuhu, stopivši v sobo, z bičem za pasom, ter se obrne k bolniku. „Kaj je, pohajač? Kaj hočeš Fedorju?“ vpije eden izmed voznikov. „Saj vendar veš, da te čakajo pri vozu.“ „Za škornje bi ga prosil, moji so raztrgani“, je odvrnil fant. Popravil si je lase in rokavice za pasom. „Ali spi? ... Hej, stric

jamo naslednje može, ki so znani tudi Slovencem, kakor je cela stranka iskrena prijateljica našega naroda; Svetozar Pribičević, dr. Vinković, dr. Mazuranić, Barčić, dr. Magdić, Pasarić, Ljuba Gjalski, dr. Lorković.

Ruski državni zbor se otvori 10. maja s prestolnim nagovorom carja. Volitve so se izšle tako, da imajo veliko večino stranke, ki bodo krepko branile pravice državnega zbora proti željam ruskega dvora in uradništva, da se zopet vrne na Rusko absolutizem.

Domače vesti.

„Slovenski tehnik“, ki izhaja enkrat na mesec v Pragi in se peča s tehniškimi vprašanji in narodnim gospodarstvom sploh, postane redna brezplačna priloga „Notranjcu“.

Shod postojnskih volilcev, ki je bil sklican na zadnjo nedeljo, se je moral v zadnjem hipu odpovedati, ker se je zdravje posl. dr. Ferjančiča, ki že dalj časa boleha, občutno poslabšalo. Odpoved shoda, ki je bila zaradi tega potrebna, ni nič kaj „prijetno“ iznenadila vseh onih, ki so se za shod zanimali.

Slavnostna dekoracija gasilcev postojnskega gasilnega društva, ki so dobili častne svetinje povodom 25 letnega uspešnega službovanja, se vrši na dan sv. Florijana dne 4. majnika t. l. po končani službi božji.

Domača podjetnost. Bivši mlinar pri jami g. Ivan Modrijan namerava napraviti v svoji novozgrajeni hiši na cesti h Kazarju mlin na motor z bencinom.

S tem bi bilo ustrezno želji tukajšnjih trgovcev, ki morajo po leti o suši, ko ni dovolj vodne sile na Pivki, voziti koruzo v Planino, da se tamkaj zmelje. Ker je g. Modrijan kot dolgoletni mlinar popolnoma vešč v tej stroki, bi se utegnilo to podjetje dobro obnesti.

Nova podružnica „Kmetijske družbe“ se je ustanovila v nedeljo dne 22. t. m. v Matenjivasi. Pri tej priliki je predaval obče priljubljeni g. Gustav Pirc, ravnatelj „Kmetijske družbe“ o kmetijstvu sploh. Očrtal je v poljudnih besedah važnost kmetskega stanu, njega sedanje napake ter pripomočke k zboljšanju. Tudi končni govor o živinskih zavarovalnicah je padel na rodovitna tla, in upati je, da se v najkrajšem času ustanovi za Matenjovas in okolico taka zavarovalnica. Gospod ravnatelj nam je obljubil, da nas v kratkem zopet poseti, za kar bi mu bili iz srca hvaležni — kajti ravno poučna predavanja so najboljša sredstvo v delovanju za povzdigo kmetijstva. — V odbor kmetijske podružnice so bili voljeni: načelnikom: Milan Žnideršič; odbornikom za Matenjovas: Alojzij Durjava in Ivan Vadnjal; za Rakitnik: Ivan Šabec; za Gróbišče: Ivan Mužina; za Žeje: Fran Semec.

Iz Črnega vrha. Občinska pota so potrebna popravka. Župan je sicer že zapovedal posestnikom potom oklica — storiti svojo dolžnost, a kaj, ko nekateri nočejo. V zelo slabem stanu sta med drugimi tudi poti proti Habetu v Zadlogu, in od „kovača“ proti Mali gori. Dolžnost občinskega predstojnika je pobrigati se, da se ukaz nemudoma in brezpogojno izvrši. — Drevje

Fedor!“ „Kaj je?“ zašepetal je slab glas in rudečkast, suh obraz se je obrnil raz peči. Široka, suha, brezbarvena, kosmata roka je potegnila kaftan čez koščene, z umazano srajco pokrite prsi. „Daj mi piti, brat... kaj hočeš?“ Fant mu je podal vrč vode. „No, Fedor,“ reče obotavljaje, „ti ne rabiš več svojih škornjev... posodi mi jih... težko da bi hodil še v njih...“

„Bolnik se je nagnil čez prstni vrč. Pil je slastno in močil v vodi svojo razorano in skuštrano brado, ki je bila precej nečedna, medle in upadle oči pa so trudno zrle na postiljona. Ko se je napil, skušal je vzdigniti roko, da bi si obrisal mokre ustne, a ni mogel, in obrisal se je ob rokave kaftana. Sopel je težko skozi nos, molčal in gledal z vso močjo mladeniču ravno v oči. „Ali si jih že morda komu obljubil?“ je nadaljeval. „Torej prepozno! Stvar je pač ta: zunaj je mokro in ker imam vožnjo, mislil sem si, Fedorja poprosim za škornje, on jih najbrže ne rabi...“ Krčevit kašelj je dvignil bolnikove prsi; nagnil se je naprej, da ga ne zaduši. „Čemu mu pa bodo?“ zakriči naenkrat jezavo kuharica. „Že dva meseca ne zleze nič s peči. Njegova bolezen je globoko vkoreninjena; kašlja tako, da ni mogoče poslušati. Čemu jih potrebuje? V novih škornjih ga ne bodo pokopali. In čas je že, Bog mi odpusti greh! Le glej, kako kašlja! Boljše bi bilo, da ga spravimo v kako drugo sobo ali kam drugam. V mestu imajo

bolnišnico... ali je to prav? Ves kot je zaseden. Nobenega prostora nimamo več. In tudi snažnosti zahtevajo...“ „Hej, Sergij! na voz... gospoda že čaka!“ je kričal poštar. Sergij je hotel oditi, ne da bi počakal odgovora; bolnik pa mu je med kašljanjem namigaval z očmi, da hoče odgovoriti. „Vzemi jih“, je dejal s hripavim glasom in s silo zadrževal kašelj. „A... čuj... kupi mi kamen, ko umrem...“ „Hvala, stric, torej jih vzamem, in kupil bom kamen!“ „Otroci, ste slišali?“ je še pristavil bolnik s težavo in se nagnil naprej, kajti kašelj ga je dušil. „Mi smo slišali“ je dejal eden izmed voznikov. „Pojdi, Sergij, poštar je že zopet tu. Gospa Širkin je bolna.“ Sergij je hitro sezul svoje velike ponošene škornje in jih vrgel pod klop. Škornji strica Fedorja so mu bili prav, kakor bi mu jih vlil in veselo jih ogledaje je šel na voz. „Ej, imenitni škornji! Daj, da ti jih namažem!“ je dejal voznik, ki je držal v roki vozno mast, ko je Sergij stopal na kozla in zgrabil ojnice. „Ali ti jih je dal zastonj?“ „Kaj si nevoščljiv?“ je odvrnil Sergij, se vzdignil nekoliko in potegnil kaftan čez noge. „Naprej! Hej, otročiči!“ je vspodbujal konja in vihtel bič. Voz in kočija z gospodo in kovčeki sta zdrčala po mokri cesti ter kmalu izginila v sivej jesenski megli.

(Dalje prihodnjič.)

moramo spomladi očistiti. Deželna vlada je pred časom ukazala, da naj skrbe župani zato. Ravno sredi Črnega vrha imamo n. pr. lep nasad, a žalibog zanemarjen. G. Rudolf, korajžno zgrabite Hladnika za ušesa, pa tudi druge, da boste zadostili — svoji županski dolžnosti. — Še danes nimamo dobrega bika plemenjaka v Črnem vrhu. Župan nam pač ne sme zameriti, ako mu očitamo v tem oziru nekoliko zanikernosti. Zakaj pa je Franc Rupnik (Šemonač) iz Idrijskega loga dobil od Kmetijske družbe prav dobrega bika. Seveda, če bode sedel gospod Rudolf le v pisarni poštnega urada — bodo Črnovršci najbrže še dolgo pogrešali dobrih plemenjakov. Čas je, da izvrši župan že vendar enkrat za občino drobtinico resnično koristnega dela.

Rokodelskega podpornega društva v Postojni blagajniško poročilo za l. 1905 izkazuje izdatkov 634·13 K, med njimi za podpore obolelim članom 204 K, za zdravila iz lekarne 125·33 K, za pogrebe umrlih članov 80 K, za zdravnike 60·40 K, za poročilo 60 K. Dohodkov izkazuje 684·13 K, izmed katerih omenimo dohodek iz članarin 335·60 K in vstopnine novih članov 12 K. Izkaz društvenega premoženja je naslednji: vloga v Notranjski posojilnici 4854·78 K, posojila društvenikov z obrestmi 716·30 K, inventar 510 K in prebitek za l. 1905 123 K. Skupaj torej iznaša društveno premoženje 6204·08 K.

Pevsko društvo „Javornik“ v Matenjivasi je v zadnji odborovi seji sklenilo med drugim tudi, da se vsa društvena pisma ter pošiljatve kolekujejo z narodnim kolekom v korist družbe sv. Cirila in Metoda.

V Lozicah na Vipavskem se je osnovalo bralno društvo „Tabor“. Na veliko nedeljo se je vršil ustanovni občni zbor v gostilni „Žvanut“. V novo društvo se je vpisalo precejšnje število članov, dasi je vas jako raztresena in mu nasprotuje „Kat. izobr. društvo“. Tako se je uresničila želja, ki so jo osobito mladeniči mnogokrat izrazili. Naj napreduje v čast društvenikov in domačemu kraju!

Sneg je zapadel 24. t. m. po Snežniškem gorovju v višini nad 800 m.

Frekventanti III. letnika trgovske šole v Zagrebu obišejo početkom maja na svojem poučnem potovanju tudi postojnsko jamo. Iz Postojne se odpeljejo v Trst, kjer si ogledajo nova dela v pristanišču in druge znamenitosti tega mesta.

Državne ustanove za obiskovalce obrtnih šol. Za prihodnje šolsko leto razpisuje naučno ministrstvo več državnih ustanov za obiskovalce obrtnih šol. Ustanove znašajo za ljubljansko obrtno c. kr. umetno-obrtno strokovno šolo 40 K na mesec in veljajo za vso učno dobo. Te ustanove so osobito tudi namenjene obiskovalcem zimskih kurzov za stavbne obrtnike (zidarje, tesarje in kamnoseke). Prošnje za take ustanove je nasloviti na naučno ministrstvo, vložiti pa jih je najkasneje do 15. maja pri ravnateljstvu onega zavoda, v katerega želi prosilec vstopiti. Prošnji morajo biti pridejane naslednje priloge: Krstni list,

domovinski list, učno ali delavsko izpričevalo (če se prosilec zglašja za vstop v zimske kurze za stavbne obrtnike), zadnje šolsko izpričevalo in ubožni list. — S tem opozarjamo naše čitatelje na zgornje ustanove s pristavkom, da daje vsa potrebna pojasnila v tej zadevi drage volje ravnateljstvo c. kr. umetno-obrtne strokovne šole v Ljubljani.

Kaj je novega po Slovenskem.

Društvo slovenskih profesorjev se je osnovalo 22. t. m. v Ljubljani. Namen mu je vzgojeslovno in znanstveno delovanje svojih društvenikov. Sredstva so: zborovanja, publikacije, časopisi, izdaja šolskih knjig, peticije, ustanovitev podružnic. Predsednikom je izvoljen prof. Orožen. Novo društvo naj dvigne prevažni stan slovenskih srednješolskih učiteljev do večje veljave, resnosti in delavnosti, ki jo zdaj tako bridko pogrešamo, ko ne moremo dobiti slovenskih gimnazij, ker ni slovenskih učnih knjig.

Slov. planinsko društvo je imelo svoj redni občni zbor 21. t. m. Članov je imelo v preteklem letu 2438, 305 več kot lani. Dohodkov je bilo 26.650·37 K, troškov pa 26.464·96 K. Premoženja izkazuje društvo 40.493·81 K in sicer so v tem hranilne vloge, kočje, posestva, pohišstvo, zaloge. Dolgov pa ima 14.479 K. Čiste imovine je torej 26.014·81 K. Koče so imele dohodkov 1976·79 K in sicer je nesla triglavsko kočjo na Kredarici 7% investiranega kapitala, Aljažev dom pa 6%.

Občni zbor dramatičnega društva v Ljubljani se je vršil 20. aprila. Gledališče ljubljansko je bilo sicer preteklo sezono prav dobro, tudi dohodki so zrastle, a tudi izdatki so se zvišali, tako da je blagajna prav suha. Zato se namerava opustiti opero. Na pomoč pa bo menda priskočila društvu mestna občina ljubljanska.

Desetletnica „Sokola“ v Kranju bo 6. maja t. l.

Novi most čez Savo pri Črnučah nad Ljubljano bo v kratkem dogotovljen.

V Št. Ilju pod Turjakom se je dne 16. t. m. ustanovila zadruga za rejo bikov. — Zadruga ima svoj sedež v Št. Ilju pri Turjaku in obseže vso občino Št. Ilj pri Turjaku, Mislinje in Št. Vid nad Valdekom in ima namen povzdigniti govedorejo s tem, da bi se v zadostnem številu skupno nakupovali in redili plemenski biki marijadvorske pasme. En opravljeni delež znaša 10 K, pristopnina 2 K, letnina za vsako v letni zadružni spisek vpisano kravo ali telico 1 K 20 vin.

Prosveta.

„Slovenska Matica“ ima svoj letošnji redni občni zbor v sredo dne 16. vel. travna v „Mestnem domu“ v Ljubljani. Na dnevnem redu so poleg običajnih poročil volitve 1/3 odbora. Letos izstopijo iz odbora: dr. Ilešič, Koblar, Kostanjevec, Levec, prof.

Novak, prof. Orožen, prof. Perušek, dr. Zbašnik, dr. Tavčar, Šuklje. Voli se ali osebno ali pa se vpošlje do občnega zbora lastnoročno podpisane volilne listke. — Za lansko leto je „Slovenski Matici“ vplačalo letnino 2963 udov, za letos doslej 505. Društvo bo letos izdalo sledeče knjige: 1.) Knezove knjižnice XIII. zv., 2.) dr. Vošnjaka „Spomini“ II. zv., 3.) Tolstoj: Moč teme. 4.) „Zbornika“ VIII. zv., 5.) Štrekelj: Slov. narodne pesmi 10. snopič. 6.) Letopis za l. 1906. 7.) Zabavne knjižnice XVIII. zv., 8.) dr. Ilešič: Hrvatska knjižnica I. zvezek. Torej 8 lepih knjig za samo 4 K!

Šolarske kuhinje. Le zdravi in krepki otroci bodo tudi duševno dobro napredovali. Že stari Rimljan je spoznal to in izrekel v besedah: Zdrava duša v zdravem telesu. Dandanes je v mestih v tem oziru precej skrbljeno z telovadbo, igrami itd. Na kmetih tega toliko ne potrebujemo; pač pa nam je skrbeti za druge pripomočke, ki nam pomorejo ohraniti in vtrditi zdravje otrok. Med take pripomočke spada gotovo šolarska kuhinja, najbolj v zimskem času za oddaljene in revne šolarje. Ne samo, da telo v zimskem času potrebuje več hrane kakor druge čase, temveč je v tem času le premnogim na deželi vsled neugodnega vremena in grdih potov nemogoče dobiti opoludne toplih jedi in je otrok primoran, ali opustiti toplo kosilce ali popoldanski šolski čas; to vpliva gotovo neugodno na telesni in duševni razvoj otrokov. Učitelji imajo storiti tudi v tem oziru potrebne korake. Kdor ima za mladino čuteče in ljubeče srce, se tudi tega ne vstraši, ampak vživa največje veselje, če vidi, kako poprej od glada bleda in medla lica pri in po toplem kosilcu lica zarudevajo, oči se iskrijo, in kako vesela, gibčna in za vse vsprejemljiva postane mladina, ki je bila poprej žalostna in mršava. Tak učitelj bo imel tudi v trdih zimskih dnevih dober šolski obisk in dovoljen uspeh v pouku; mladina mu bode hvaležna za obilen trud. Šolarske kuhinje so nad vse potrebne in koristne naprave in zato naj si s podpiranjem šolarskih kuhinj dičijo svoja imena vsi razumniki, premožnejši, društva, posojilnice, hranilnice itd. Na ta način bodo koristili svojemu narodu več, nego si morda domišljujejo! Le po vsestranskem razvoju narodove mladine bomo konečno postavili ves rod na višek človeške dovršenosti, do popolne duševne in gmotne samostalnosti in šele takrat smemo upati, da si bo narod zagotovil stalen in srečen obstanek na rodni mu zemlji.

Narodno gospodarstvo.

Posredovalnico za kupčijo z živino nameravajo ustanoviti v Gorjah pri Bledu. Tak zavod je gotovo koristen, ker gre kupcem in prodajalcem na roko in jim olajša kupčijo ter veča promet. Za domače vrste živine se imajo voditi tudi posebne knjige; za povzdignjenje živinoreje so take naprave zelo koristne.

Prehod od suhega krmljenja h svežemu vršiti se mora polagoma. Naši ljudje imajo navado, da

prenehajo koj, čim zaženejo kravo na pašo, z vsakim krmljenjem. Živina s tem jako lahko oboli. Navadna posledica takemu nepravilnemu ravnanju je driska. Zato se priporoča polagati spočetka svežo travo med seno. Ako se goni živina na pašo, gnati jo je prve dni samo po nekoliko ur, prej pa jo je nakrmiti s suho pičo.

Železni vitrijol je prav dobro sredstvo zoper boleznih v črevesu pri kokoših. Dodamo ga lahko vodi, ali pa, ker se nekatere živali branijo piti take vode, ga primešamo piči. Treba je le železni vitrijol poprej v vroči vodi stopiti.

Kako je napajati sesna teleta. Znano je, da moramo pripustiti teleta v prvem tednu h kravi nele 2- do 3krat, ampak 4- do 5krat na dan. Pač tožijo, da pogine toliko telet vsako leto, vendar ne store tega. Sesna teletom moramo pustiti najmanj pol ure in sicer si naj sama poiščejo seske; sesajo le one, ki dajo dobro mleko, če priteče slabo, ga takoj puste. Glavno pa je pri tem, da pozneje dobro izmolzemo. Pred vsem pa je pustiti teletu dovolj časa.

Mravlje na vrtu postanejo lahko nadležne. Da se jih obranimo, moramo poiskati njih gnezda in skrivališča in jih politi z vrelo vodo ali še bolje z vrelim tobačnim lugom. S tem jih popolnoma pokončamo.

Uši na listju in mladikah sadnega drevja uničimo, ako poštropimo vejice večkrat s tobačnim lugom ali pa z vodo od mila, (žajfnico). Škropiti smemo le zvečer nikdar pa, kadar solnce obseva drevesa.

Gnojnica se da s pridom uporabljati pri zelenjadi na vrtu. Fižol in grah pa je bolje gnojiti s pepelom od drv, kajti ako ga zalivaš z gnojnico se preveč razvijajo stebela in listi v škodo ploda.

Laškica (turški krompir, topinambura) je rastlina, ki je bila prejšnje čase precej razširjena, ko se je pa začel pridelovati krompir, se je njeno pridelovanje skoraj popolnoma opustilo. Kdor redi mnogo prešičev, temu pa priporočamo, da zasadi kak oddaljen in zapuščen prostor z laškico, ker bo imel ž njo vsako leto precej prešičje hrane in skoraj nobenega dela. Laškica se pomnožuje na dotičnem prostoru, čim smo jo enkrat zasadili, sama, ker ostane mnogo mladega gomolja v zemlji. Laškica se sadi prvo leto kakor krompir, vsaka tri leta se nekoliko pognoji in če treba tu pa tam spomladi zredči. Laškica se izkopava iz zemlje po zimi ali spomladi. Proti zimi je jako trdna. Tudi nekaterim ljudem dopada laškica radi sladkega okusa. Kraševac mi je pravil, da jo proda v Trstu po 5 krajcarjev *kg* in včasih še bolj drago.

Občine in gasilna društva.

Iz gasilskih krogov se nam piše: Občine so postavno zvezane z gasilnimi društvi in morajo biti njihove naravne zaščitnice. Žalibog je to še redka resnica; vendar tam, kjer so gasilna društva pokazala že svojo uspešno delavnost, so občine izprevidele, da nimajo koristnejšega društva, kakor so gasilna društva, ki

brezplačno delujejo v občini in okolici pri nesreči požara. Dobijo se pa vendar še ljudje, da celo občinski odborniki, ki so tudi pri vsej koristi društva vedno temu nasprotni, morda včasih le iz osebnega nasprotovanja, ki vidijo pri društvu samo senčno, a nikdar solnčne strani. Najbolje gasilno orodje ostane mrtvo, ako se niso združili možje isto pravilno vporabljeni; ali kdo napravi to brezplačno? Samo disciplinirani gasilci! Tem izročiti v občini nahajajoče se gasilno orodje, je le čin modrosti.

Orodje pa mora biti spravljeno v lahko pristopnih zidanih gasilnih shrambah, katere morajo biti, kakor orodje, tudi zavarovane. Zavarovalnino mora plačevati občina. Saj je po pravilih vse občinska last in njej ostane, tudi če se društvo razdruži, četudi si je nabavilo društvo večino orodja samo s podporami.

Vsaka občina mora imeti gasilno orodje, najsi že ima gasilno društvo ali ne, zato je z ustanovitvijo gasilnega društva le malo stroškov spojenih. Brez stroškov pa ne gre nobena stvar v tek in stroški se bogato obrestujejo.

Večja še kot denarna pomoč občine, je pa nje moralna, katera je neprecenljiva in obstoji v tem, da občinski odbori pospešujejo veselje do gasilstva in to z dobrim zgledom kažejo in nasprotnike mirno in dostojno zavračajo. Župani naj se udeležujejo občnih zborov domačih gasilskih društev, naj večkrat prisostvujejo njihovim vajam in naj privzamejo tudi člane gasilnih društev h komisijskim ogledom, če se tičejo varnostnih naprav in odredb zoper ogenj.

Razmeroma majhne podpore od strani občine omogočujejo, da se gasilsko orodje vzdrži v pravilnem stanju in se polagoma spopolnuje.

Razne denarne kazni, ki so izrečene radi malomarnostnega varstva pred ognjem, naj bi se obrnile v prid gasilstvu.

Občinski odborniki, ako niso sami gasilci, naj bi bili vsaj podporni člani društva, in naj tudi pridobivajo pri svojih prijateljih in znancih podpornikov.

Občina torej lahko jako veliko stori v prid gasilstva, zglede ene občine posnemajo druge, in gasilstvo se bode razcvitalo.

Po svetu.

Vojne ladje in kultura. Amerikansko mirovno društvo je izdalo sliko o velikanski angleški vojni ladji „Dread nought“, ki se ravnokar dogotavlja ter bo veljala 250 milijonov K. Pred sliko je zapisano: Ako se ta ladja potopi, izgubljena je tolika svota denarja, da bi se ž njo lahko pokrile vse kulturne potrebe Zjedinjenih držav.

Železniška mreža na zemlji. Nemški list „Technische Woche“ piše, da je dolga železniška mreža vseh železnic na zemlji 838.216 km, to je dvakrat toliko kot je od zemlje do meseca. Največjo železniško mrežo ima Amerika, in sicer 421.571 km, za njo pride

Evropa z 296.651 km, dalje Azija z 71.000 km, Avstralija 26.000 km in Afrika z 23.000 km. Od posameznih držav imajo največ železnic Zjedinjene države severo-ameriške, (325.777 km), Nemčija (53.700 km), Rusija (52.339 km) in Francoska (44.654 km). Najgostejša mreža je v industrijalni Belgiji in Saksonski, kjer pride na 100 km² prostora 20 km železne proge. Ves v železnicah naloženi kapital znaša preko 169 milijard mark (1 marka = 1 K 20 h), odkar odpade na evropske železnice 88 in pol milijard.

Dalmatinska razstava v Londonu. Avstrijske razstave, ki bo to leto v Londonu, se udeleži tudi Dalmacija. Imela bo svoj lastni paviljon. Razstavila bo med drugim svoje krasne čipke, nakite, oprave in rezbarije, potem slike slavnih dalmatinskih slikarjev, dalje zbirko dalmatinskih rudnin. V paviljonu bo tudi pokuševalnica najboljih vrst dalmatinskih vin in likerjev, ki naj si na ta način napravijo pot na angleški trg.

Zakon proti priseljevanju, ki ga bodo vsprejele „Zedinjene države severno-ameriške“ bode med drugim imel tudi naslednje določbe: V deželo se pusti le oni moški, ki prinese s seboj 25 dolarjev, in le ona ženska, ki ima 15 dolarjev, in le oni otrok, čegar oče prinese s sabo 50 dolarjev. Za priseljence se bo zahtevalo, da znajo brati in pisati. Tako hoče Amerika doseči 1.) da se le izobraženejši in premožnejši ljudje priseljujejo in 2.) da pride v deželo denarja toliko, da bo popolnoma odtehtan oni denar, ki ga nekateri marljivi priseljenci odpošiljajo iz Amerike v domovino.

Potres v Kaliforniji. Potihnile še niso žalostne vesti od Vezuva in že zopet se je zemlja strašno tresla. Iz največjega trgovskega pristana zahodne Amerike iz San Franciska prihajajo grozne vesti. Kakih 60 let stoji šele mesto San Francisko. Krasno, enakomerno podnebje je tam, oranže cveto na vrtih. Prvi, ki so se tod naselili, so iskali zlata v tleh. Pragozd se je moral umakniti; naselili so se tod trgovci in tovarnarji. Mesto je zelo bogato in je štelo kakih 370.000 prebivalcev. Pač se mu precej pozna, da je tako hitro zraslo, malo korakov od krasnih palač milijonarjev stoje revne lesene kočice. Akoravno so potresi v Kaliforniji navadni — zadnja leta so jih našteali povprek 22 v letu — se ljudstvo pri zidanju ni oziralo na to vznemirljivo dejstvo. Kakor je navada v Ameriki, so zidali tudi v tem mestu hiše po 20 nadstropij. Potres je bil strašen. 5000 hiš je popolnoma porušenih, med njimi ponosna mestna hiša, ki so jo zidali 25 let. Na stotine ljudi je mrtvih in bilo bi jih še več. Toda k sreči prvi sunek ni bil najhujši in so se ljudje rešili na široke ceste in trge. Ena sama hiša, ki se je zrušila na drugo, je zakopala v razvalinah 200 ljudi. Velikanski morski val je potopil nižji del mesta, hipoma je nastal požar, ki je uničil celo predmestje in bi najbrže še razsajal, če bi ne bilo začelo deževati. Sodi se, da je napravil potres najmanj 100 milijonov dolarjev škode. Ker se proti potresu ni mogoče zavarovati, so ubožali mnogi bogatini. Mnogo denarja in dragocenosti so tudi pokradli; cele tolpe

roparjev so preiskovale zapuščene hiše. A ne samo San Francisko je porušen, cela dežela je strašno prizadeta od potresa. Zanimivo je, da so na potresni postaji na Dunaju potresni aparati začutili ta potres, kar priča kako močni sunki so morali biti, ker znaša daljava do Dunaja 13.000 km.

Avstro-ogrsko kolonijalno društvo na Dunaju (VII. Mariahilferstrasse 48) daje vsem avstrijskim državljanom brezplačne informacije v vseh izseljevalnih zadevah. Dopisi se vsprejemajo v vseh jezikih.

Češko Sokolstvo bo poletelo v velikem številu meseca avgusta na slovanski jug. Dne 25. in 26. avgusta bo v Zagrebu vseslovanska sokolska slavnost. Tedaj bodo češki Sokoli nastopili skupno s Hrvati in Slovenci na javni telovadbi. Potem pa odpotujejo naprej in sicer v Cetinje v Črni gori. Tudi tam bodo telovadci javno nastopili.

Poslano *)

gospodu dopisniku v „Notranjcu“ št. 16. od 21. t. m.

Na Vaš podli dopis sledeči odgovor:

Gonja za zopetno premestitev poštne urada iz Slavine na Prestranek se je pričela edino le iz zavisti osebnega sovraštva in sebičnosti. To je neovržena resnica, katere ne bodele Vi do sodnega dneva utajili. To tudi dovolj jasno dokazuje Vaš zadnji dopis v »Notranjcu«. Sami poveste, da je c. kr. poštno ravnateljstvo ugodilo Vašej prošnji. S tem ste dosegli, kar ste želeli. No, toraj čemu se potem še zaletujete v mojo osebo. Menda vendar ne radi tega, ker ste prosili v Vašej nesebičnosti, požrtvovalnosti, in edino le za blagor občine za premestitev poštne urada? Čeravno premestitev ni mi ravno prijetna, motite se pa zelo, če mislite, da meni živce razburja. O, ni najmanjše ne. Sodim pa Vas, in tudi drugi, da Vi zelo bolehatе na tej bolezni, ker Vaš dopis spričuje, da ste ga v višku razburjenosti pisali. Toraj prijatelj dragi, le nikar ne skrbite za mene v tem oziru, boljše je, če za svojo osebo pogledate za kakšne kopelji, kjer bi Vam odleglo.

Pravite tudi, da je prostor, kjer uradujem, skrajno neprimeren. No, moj Bog, vsi ne moremo biti tako srečni, da bi imeli krasno palačo, kakor je Vaša. Ko si »napolnim žepe« v Orehku, si jo hočem napraviti, pa lepo, kakor je Vaša, le žalibog ne več v naši ljubljeni Slavini, temuč že na novem mestu, kamor bom sedaj, ah tako težko, odhajal.

Najbolj se Vam pa »gabi«, kar sedaj počenjam proti gospodu županu. No, no, tukaj pa le lepo počasi. Mlekarna »Prestranek« ni nobeno konkurenčno podjetje in Bog varuj, da bi jaz to trdil. Kaj pa Vi, ali niste v zadnjem času prav nič napravili, kar drugim škoduje in to brez vsacega vzroka, in da Vas ne razžalim, porabim Vaše besede, če ne morda pa zato, da si bodele bolj »žepe napolnili«. In ali ni bil Vaš namen z premestitvijo pošte edino le mene uničiti? Namen za »blagor občine« pri Vas je še zelo daleč. Torej gospodine, ne metlo, temuč vile, gnojne vile vzemite v roke, ter očistite izpred svojega praga najprvo, no, in potem me bode še veselilo, če tudi k meni pridete, da pometeva do čistega. Pa tudi vpijete, da je gospoda župana bila »prokleta dolžnost« gledati za korist občine. No, če se je gospod župan potegnil zato, da se pošta iz vasi, katerej tudi on županuje, z okroglo 500 prebivalci vzame in preloži v na samem stoječo društveno hišo, katerej on načeljuje, ter za pet prebivalcev, to je potem res »prokleta dolžnost«. In do sedaj so prebivalci vseh vasi dobivali vsaki dan dostavljene pošiljatve. Z naprej pa tega ne bode več mogoče, ker selski

*) Za vsebino tega dopisa je uredništvo odgovorno le v toliko, kolikor določa zakon.

pismonoša bode moral tudi Slavini dostavljati, vsled česar bo prvi dan prvi polovici vasem in drugi dan drugej polovici vasem dostavljaj, kar je že v mnogih krajih z veliko večjim prometom urejeno. Tako dobe stranki namesto vsaki, šele drugi dan dostavljene svoje pošiljatve. To je zopet res lepa »prokleta dolžnost« in »korist občine«. Čast in slava modrosti. Da bi se sklep premestitve pa res moral pred občinskim odborom skleniti, to je, »oh gospod Francelj« (kako to dobro stori človeku) dobro vedel, a gospod župan tega ni vedel, ker takega predloga pred občinskim odborom nikdar ni bilo. Mogoče pa je, da je bil pred Vašim za to gonjo osnovanim se odborom.

Kar se pa tiče c. kr. dvorne kobilarne, prosim pa da mi cprostite, ker sem imel napačno mnenje, namreč da smo vsi enaki glede oddaje in prejema poštnih stvari in nisem vedel, da imajo tamošnji uslužbenci posebne privilegije.

Z Vašimi »kričnimi besedami« pa ste se še celo na mojega strica spravili, ko z njegovim mirnim življenjem še vode ne skali, in tudi ni ne stopinje, niti z besedo v prilog tem stvarjem kaj storil. Sicer pa mu Vi ugleda, ki ga uživa na Notranjskem in drugod s še podležimi dopisi ne morete vzeti. Morda pa, da sem jaz kedaj te besede izustil, je mogoče, a tudi ne preveč verjetno, ker jaz s svetopisemski izreki nisem tako znan kakor naprimer Vi.

In slednjič Vam še moji tisoči ne puste spati. No, tiste pa res prav lahko brez Vas preštevam. Mnenje moje pa je, ljubi moj prijatelj, da bo najboljše, ako vsak za svoje skrbiva, da nama ne uidejo.

Pri od Vas zaznamovanih nizkotnih namenih pa rečem le: res ubogi reveži, kateri so šli vedno za take in z Vami v ogenj.

In ker se je sedaj moja »vroča kri« ohladila, končam.

Na Vaše prihodnje take dopise pa ne bom odgovarjal in sicer:

1. Ker še toliko časti nimate v sebi, da bi se pod tak nesramen napad podpisali s polnim imenom, ter se morate pod urednikovo molčečnost skrivati;
2. ker naju obadva večina cenj. bravcev »Notranjca« ne pozna;
3. ker mi z osebnimi napadi ne morete ne na osebni časti in ne materijelno škodovati, pač pa čez samega sebe ogorčenje vzbuditi, kakor se je ravno sedaj zgodilo.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Francelj Dekleva ml.

Št. 187.

Razglas.

Podpisani okrajno-cestni odbor naznanja vsled dovoljenja visokega deželnega odbora kranjskega z dne 4. marca 1906 št. 2668, da se bo vršila glede popraviljanja poškodovanega opornega zidu na Reški deželni cesti pri kilometru 5:2 + 19 m

— javna dražba —

dné 3. velikega travna 1906, ob 10. uri dopoludne

na licu mesta. — Načrt, proračun in daljni pogoji se nahajajo pri županstvu občine Košana. katere si lahko vsakdo tam ogleda, kateri se zanima za navedeno delo.

Izklicna cena znaša K 650.—

Okrajno-cestni odbor v Postojni

dne 27. malega travna 1906.

Načelnik.

Listnica uredništva.

G. Z. v Č. Pišemo Vam pismo. — G. Kr. Kanalcu v Orehku potrjujemo na njega željo, da nam ni uposlal dopisa »Iz Prestranka« v št. 16, niti ga spisal.

Darovi za Vilharjev spomenik.

Slavna posojilnica v Logatecu 20 K; domači gostje v hotelu »Ribnik« v Postojni 3 K. Srčna hvala.

Odbor za Vilharjev spomenik.

Loterijske številke.

Dunaj, 21. aprila 40 1 90 83 50
 Gradec, 21. aprila 82 19 71 18 79

Mala naznanila.

Vsaka vrstica v teh oznanilih stane 20 vin. Pri večkratni objavi se dovoli primeren popust. Denar je poslati naprej. Plača se lahko tudi s pismenimi znamkami.

100.000 smrekovih sadik triletnih, ima naprodaj krajni šolski svet v Postojni.

Vežna vrata in več oken s kamnitimi oklepi prodaja gospa Josipina Vičič v Postojni.

Mizarskega pomočnika sprejme takoj Franc Jerina v Dolenjem Logatecu.

Leseno šupo s skednjem, dobro ohranjeno, ki se jo lahko razdere in prenese, 10 m dolgo in 9 m visoko, z novo slamnato streho, prodaja iz proste roke Jakob Jež v Strmci.

Wolfov slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar, vezan in dobro ohranjen se kupi takoj. Kdo? pove upravništvo »Notranjca« v Ljubljani, Breg šte. 12.

Cementne cevi razne velikosti so po zmernih cenah naprodaj pri Jos. Dekleva v Postojni.

Gramofon dobro ohranjen, prodaja po nizki ceni Josip Paternost, gostilničar v Postojni.

Kašelj. Kogar kašelj nadleguje, naj rabi okusne in olajševajoče **Kaiserjeve prsne karamele.** 2470 notarsko poverjenih spričeval nam dokazuje, kako uspešno se jih rabi zoper kašelj, hripavost, katar in zaslinjenje. — Zavitek 20 in 40 vinarjev. — Edino pristne so one, ki imajo varstveno znamko »Drei Tannen«. Zalogo ima **J. Hus, lekarnar v Vipavi.**

Vreče od hmelja po 4 K komad ima naprodaj A. Thorausch, pivar v Senožečah, Notranjsko.

Napravo apna odda po dogovorjeni ceni gospodarski odsek na Razdrtem. Leonh. Del-Linz, načelnik.

Hrastova debela od 25 cm do 125 cm debela, različne dolžine, so po zmernih cenah naprodaj pri g. Ivan Marcu v Novakovem mlinu pod Planino na Vipavskem.

Učenec ne pod 14 let star, tudi nekoliko nemščine vešč in poštenih starišev, sprejme se v trgovino mešanega blaga. Ponudbe na **J. Razboršek, Šmartno pri Litiji.**

Esenca za kurja očesa. Najbolje sredstvo proti **kurjim očesom, debeli koži, bradavicam** itd. Steklenica z rabilnim navodom 70 h razpošilja: **Lekarna pri Mariji Pomočnici v Vipavi.**

Izvrsten sira, prve, druge in tretje vrste ima na prodaj **Ivan Vidmar**, trgovec in lastnik mlekarne v Črnem vrhu, nad Idrijo.

Ringschiff-stroj za krojače, še malo rabljen, se prodaja za nizko ceno. Kje? pove upravništvo »Notranjca«.

Več sto visokodebelnih sadnih drevesc prodaja po nizkih cenah krajni šolski svet v Postojni.

Vabilo

k

rednemu občnemu zboru

„Mlekarne in sirarne v Postojni“

— registrovane zadruga z neomejenim poročtvom —

ki bo

v nedeljo, dné 6. majnika

točno ob 1. uri popoldne

— v občinski pisarni v Postojni. —

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnštva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1905.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Sklepanje glede zgradbe združnih prostorov.
6. Raznoterosti.

V Postojni, dné 25. aprila 1906.

Fr. Arko, načelnik.

Stavbeno podjetje Polc & Knoch

LJUBLJANA, GRADIŠČE 17,

arhitekta in zidarska mojstra.

Prevezmata izdelovanje projektov, vsakovrstnih stavb, kakor zidanje hiš, izdelovanje cest, ter razne vodne — kanalizacijske — in vodovodne naprave.

Proračuni na zahtevanje brezplačno.

Naznanilo.

Uljudno naznanjava, da sva prevzela v najem

••••• **Vičičevo gostilno v Postojni.** •••••

Priporočava se najuljudneje za obilni obisk z zagotovitvijo, da si bodeva trudila p. n. gostom z dobrimi jedili in pijačo vedno najboljše postreči.

Matija in Frančiška Habjan.

Zahtevajte cenike zastonj
in poštne prosto.

Franc Čuden

najstarejša eksportna tvrdka
na debelo in drobno.

U r a r

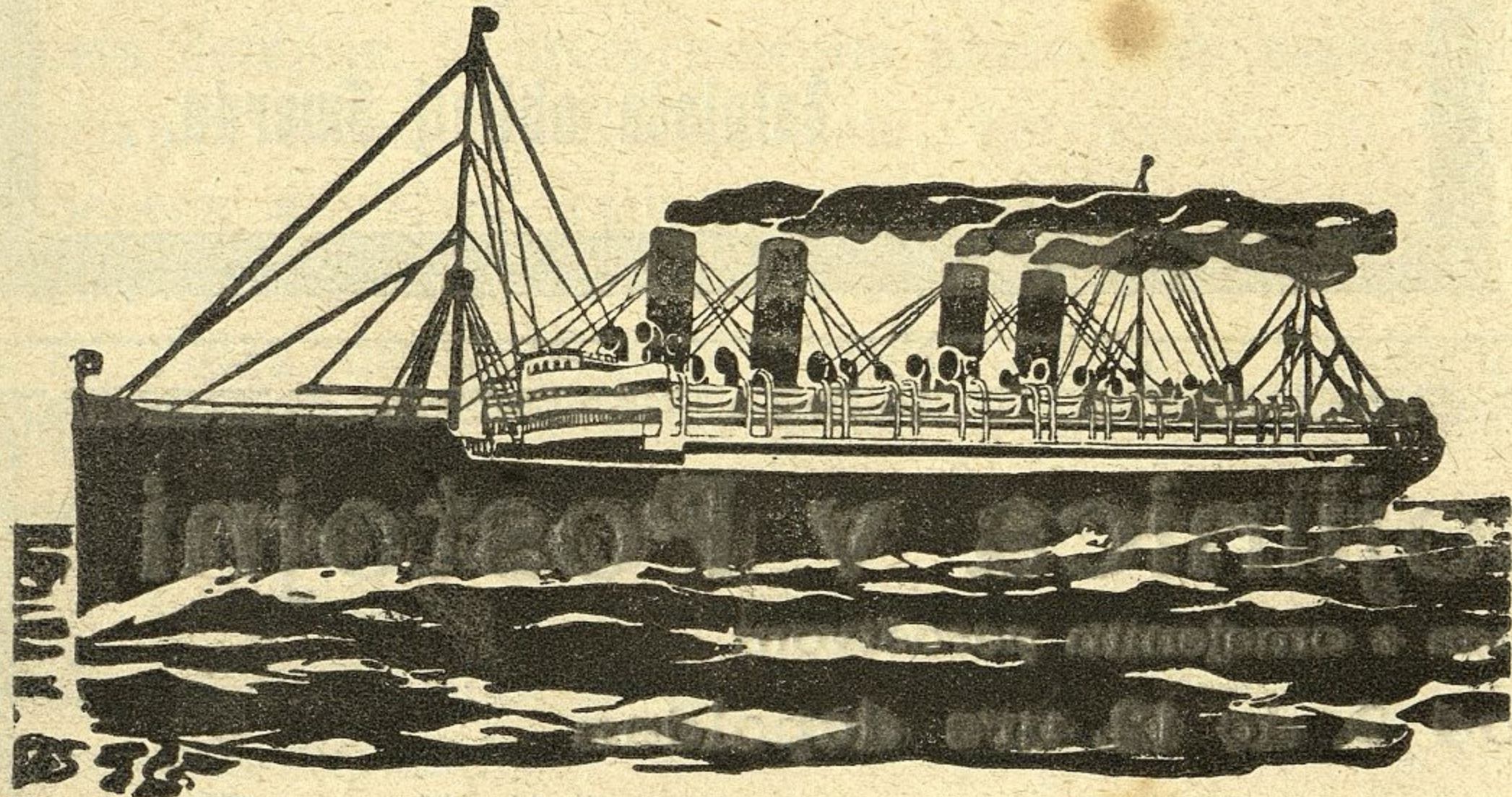
in trgovec zlatnine in srebernine,
delničar prvih združenih tovarn ur »Union« v
Bielu, Genovi in Glashütte.

POZORI

BERITE!

Majcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je
s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz BREMNA v NEW-YORK

s cesarskimi brzoparniki „Kaiser Wilhelm II.“,
„Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike
gori navednega parobrodnege društva kakor tudi listke za vse
proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU

KOLODVORSKE ULICE ŠT. 35.

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto.
— Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in
brezplačno. — Postrežba poštena, reelna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Kolorado,
Mexiko, Kalifornijo, Arizona, Utah, Wioming, Nevada, Oregon
in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno
čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.
Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale
dele sveta, kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Kolombo,
Singapore, v Avstralijo i. t. d.

Notranjci, berite, širite in naročajte „Notranjca“!

Svetovnoznana

postojnska jama

je odprta vsak dan ob pol 11. uri dopoludne
in je izključno električno razsvetljena.

Od 1. marca do 31. oktobra je odprta tudi ob
pol 4. uri proti vstopnini K 5.— za osebo.

Ob nedeljah in praznikih pa le K 3.— za osebo.

Zarezano strešno opeko

navadno strešno opeko, kakor tudi zidak, žlebak
in vsako drugovrstno opeko ima v zalogi

Karol Jelovšek

opekarnar na Vrhniki (Notranjsko).

MAKS ŠEBER

v Postojni.

Akcidenčna tiskarna.

Knjigoveznica.

Fotografični atelije.

Zaloga vsakovrstnih tiskovin

za županstva, krajne šolske svete, šolska
vodstva, posojilnice, mlekarske zadruge itd.

Izvršuje se po naročilu vsa
druga tiskarska dela

kakor n. pr. letna poročila, cenike, vabila k
veselicam in občnim zborom, programe, nazna-
nila o zarokah, porokah itd., parte liste, pisma
in kuverte z naslovi, posetnice, razglednice,
trgovska naznanila itd. itd.

LJUBLJANA **JOSIP KORDIN** LJUBLJANA
Pred Škofijo 3 Pred Škofijo 3

priporoča

● svojo bogato zalogo vsakovrstnih zanesljivih semen ●

kakor: črne domače, lucerne in rudeče detelje, esparsete, velikanske rumene, rudeče in bele pese, in korenje za krmo. Raznih semen graha, vseh vrst trav: rafijevo ličje, travnišnice, mešane za suho in mokro zemljo, jesenska repa, vse vrste solate, kakor sploh vseh kuhinjskih zelišč in kmetijskih semen po nizkih cenah.

Poštnim potom izvršujejo se naročila točno in solidno.

V hiši gospe Helene Orešek v Postojni

● zobozdravnik ●

iz Ljubljane, Špitalske ulice št. 7

Amerik. zob. =
Vsa zobotehnična dela

Amerik. zob. =
se v konces. ateljeju

O. SEYDL izvršujejo.

Ordinira vsako soboto od 8. do 5. ure.

Zahvala.

Za izraženo sočutje in tolažbo o nenadomestni izgubi ljubljene soproga, oziroma očeta, izrekamo vsem svojo najtoplejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo slavni c. kr. davkarji za krasni venec, slavnemu salonskemu orkestru za ganljive žalostinke, gospodom uradnikom in tržanom ter vsem prijateljem in znancem, ki so blagega pokojnika spremili na zadnjem potu.

Žalujoča obitelj Smerdu.

Notranjska posojilnica v Postojni

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

posluje vsak petek od 9. do 12. ure dopoldan

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje sama.

Daje posojila po 6 %

na osobni kredit ali proti vknjižbi.

Izjemoma in v nujnih slučajih se sprejemajo vloge in dajo posojila tudi ob družih delavnikih.

Pivovarna „G. AUER-jevi dediči“

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12.

priporoča svoje izvrstno marčno in na bavarski način varjeno pivo

v prid družbe sv. Cirila in Metoda.

Zaloge na Notranjskem so: v Idriji (založnik gosp. Franjo Didič, posestnik i. t. d.), v Št. Petru na Krasu (založnik gosp. Anton Rebec, vinotržec), v Prestranku (založnik „Mlekarska zadruga“) in v Žireh (založnik gosp. Matija Gostiša, posestnik).